

3. Директива № 2008/52/ЕС Европейського парламенту і Ради про деякі аспекти посередництва (медиации) в громадянських і комерційних справах // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a95#Text
4. Про соціальні послуги. Закон України від 17.01.2019 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2019, № 18, ст. 73
5. Про третейські суди» Закон України від 11.05.2004 р. //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, №35, ст. 412

Ключові слова: європейські стандарти, гармонізація законодавства, альтернативні засоби вирішення спорів, примирні процедури, медиация, третейський суд, арбітражування, правове регулювання.

Ключевые слова: европейские стандарты, гармонизация законодательства, альтернативные средства решения споров, примирительные процедуры, медиация, третейский суд, арбитражное регулирование.

Key words: European standards, harmonization of legislation, alternative means of resolving disputes, conciliation procedures, mediation, arbitration, arbitration court, legal regulation.

ПОЛУНІНА ОЛЬГА ОЛЕКСАНДРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу,
кандидат юридичних наук*

ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ДОСВІД ІНШИХ ДЕРЖАВ

В юридичній літературі висловлювалася думка, що жодна з європейських держав не містить у своїх кодифікованих актах специфічного визначення електронних засобів доказування. Здебільшого їх визначають завдяки широкому тлумаченню поняття доказів, не даючи при цьому окремого визначення цим поняттям[1, 234-342].

Актуальність обраної мною теми зумовлена науково-технічним прогресом, вдосконаленням комп'ютерної техніки та інформаційних технологій, удосконаленням засобів зв'язку та зберігання інформації. [2, 233] Все це призвело до появи нових видів доказів забезпечення можливості використання яких та закріплення на законодавчому рівні свідчить про якісно новий рівень здійснення судочинства.

Розвиток інформаційних технологій – один із аспектів глибоких перетворень у державному секторі, кінцевою метою яких є побудова єдиного інформаційного простору з великою об'єднаною базою даних і розвинутою системою комунікацій.

Питання використання електронних доказів в цивільному судочинстві привертають все більше уваги серед науковців. Ця проблема досліджувалась у дисертаціях К.Л. Брановицького, С.П. Ворожбіт, М.В. Горелова, а також у монографіях А.П. Вершиніна та О.Т. Боннера.

Останнім часом науковці почали все більше приділяти увагу дослідженню питання, що є об'єктом нашого наукового пошуку. Серед останніх розробок окремо слід відзначити науковий здобуток вітчизняних учених: О. І. Антонока, О. Гусева, А. Ю. Каламайка, , І. І. Демчишина, В. С. Петренко, М. Соколова, Д. М. Цехан, О. С. Чорного та ін..

Велика кількість модних нововведень судова реформа донесла до України, що відповідають сучасним уявленням про судочинство[3, 230]. Серед них – революційні зміни до такого інституту процесуального права, як доказування. Завдяки судовій реформі було розширено, в першу чергу, поняття доказів, до яких включили також і електронні докази[4].

В юридичній спільноті самі електронні докази та їх проблематика застосування в судовому процесі України залишаються дискусійними питаннями. Так, поняття «електронні докази» з'явилося у 70-х роках ХХ століття, від початку появи так званих машинних документів. У світовій практиці існує термін *data message*. [5, 124] За ст. 2 Типового закону про електронну торгівлю від 1997 року, рекомендованого Генеральною асамблеєю ООН, він визначається як інформація, що підготовлена, відправлена, отримана або збережена за допомогою електронних, оптичних або аналогічних засобів, включаючи електронний обмін даними, електронну пошту, телеграф або факс.[6, 123]

Проблема визначення електронних доказів згадувалася у звіті щодо України від 3.11.2016 №2016/DGI/JP/3608, підготовленому офісом програми боротьби з кіберзлочинністю на основі підтримки експертів Ради Європи. У документі містяться деякі рекомендації та висновки щодо нормативного врегулювання застосування електронних доказів. Звіт був опрацьований для вимог застосування Конвенції про кіберзлочинність 2001 року, ратифікованої Україною у 2005 році, але викладені у ньому рекомендації цікаві і для інших галузей права[7, 165].

Список використаної літератури:

1. Цивільне право України: курс лекцій. У 6-ти т. Т.5. Кн. 2. Договірне право: Ч. 1. Загальні положення та договори на передачу майна у власність / Р.Б. Шишка (керівник авт. кол.), Є.О. Мічурін та ін.; за ред. Р.Б. Шишки. – Харків: Еспада, 2006. – 336 с.
2. Козье Д. Электронная коммерция /Д. Козье: пер. с англ. – М.: Издательско-торговый дом «Русская Редакция», 1999. – 288 с.
3. Аляб'єва Н.В. Договір про надання послуг у мережі інтернет//Проблеми цивільного права та процесу: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті професора О.А. Пушкіна (23 травня 2009 р.). – Х.: Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – 436 с.
4. Кирилюк О.Ю. Договори, що укладаються з використанням електронних засобів зв'язку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юр. наук: спец. 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право / О.Ю. Кирилюк. – Київ, 2015. – 20 с.
5. Методологічні засади вдосконалення цивільного процесуального права: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції до 150-річчя

від дня народження Є.В. Васьковського (Одеса, 8 квітня 2016 р.) /уклад.: І.В. Андронов, Н.В. Волкова, О.В. Сатановська. –Одеса: Юридична література, 2016. –112 с.

6. Степанов В.С. Договори в сети Интернет: теория и практика /В.С. Степанов //Цивилистические записки. Выпуск 2. – М.: Статут, 2002. – 330 с.
7. Цивільний кодекс України: наук.-практ. комент. /За ред. розробників проекту Цивільного кодексу України. – К.: Істина, 2004. – 928 с.
8. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 р./Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №45. – Ст. 410.
<http://suddya.com.ua/news/pro-elektronni-dokazi-v-civilnomu-procesi>

Ключові слова: електронні докази, електронний документ, електронна комерція, електронна торгівля, інтернет-магазин, транскордонна інтероперабельність.

Ключевые слова: электронные доказательства, электронный документ, электронная коммерция, электронная торговля, интернет-магазин, трансграничная интероперабельность.

Key words: electronic proofs, electronic document, electronic commerce, online shop.

ПРИТУЛЯК ВАЛЕРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук*

ПРИНЦИП ТЕРИТОРІАЛЬНОСТІ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Останнім часом питання визначення принципу «територіальності» при примусовому виконанні судових рішень та рішень інших органів викликає чималу кількість дискусій. Особливо це стосується діяльності приватних виконавців, які діють в Україні з 2017 року.

З одного боку все здається досить зрозумілим та чітко визначеним. У статті 24 Закону України «Про виконавче провадження» законодавець зазначає, що виконавчі дії провадяться виконавцем або за місцем проживання, перебування, роботи боржника або за місцезнаходженням його майна. Таке право вибору місця відкриття виконавчого провадження між органами ДВС, що можуть вчиняти виконавчі дії щодо виконання рішення на території, на яку поширюються їхні функції, належить стягувачу. Приватний виконавець повинен прийняти до виконання виконавчий документ за місцем проживання, перебування боржника – фізичної особи, або місцезнаходженням боржника – юридичної особи або за місцезнаходженням майна боржника. Виконавчі дії у виконавчих провадженнях, відкритих приватним виконавцем у виконавчому окрузі, можуть вчинятися ним на всій території України [1].

Відразу зазначимо, що стаття 25 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень та рішень інших органів» визначає, що виконавчим округом є територія Автономної Республіки Крим, області, міста Києва чи Севастополя [2].